

Свинка Пеппа і мої з острова Пасхи

Що об'єднує свинку Пеппу і кам'яну статую з острова Пасхи? Крім розміщення їхніх зображень на стінах однієї галереї, однакового формату листа – А4, та засобу створення – звичайної, знайомої усім кулькової ручки? На перший погляд, це питання може прозвучати дивним. Але чи насправді це так?

Виставка «А4, кулькова ручка», що проводиться уже 14 рік поспіль, має одну важливу особливість. Мабуть, не в останню чергу завдяки цій особливості, вона і завоювала популярність та справедливе визнання в мистецьких колах. Що ж це? Дуалістичність та тонка гра на контрастах. Практично усі аспекти та виміри існування виставки пронизані ними.

Місце, в якому вона знаходиться – давня вулиця, що входить до складу історико-архітектурного заповідник “Стародавній Київ”; будинок, зведений ще в 1857, – підкреслює і посилює новаторське наповнення експозиції. «А4, кулькова ручка» поєднує початківців та метрів, відомих особистостей з різних царин (і не тільки художньої) та тих, чиє прізвище ще ні разу не з'являлося у пресі.

Двоєкими є і умови участі. З одного боку, пропозиція використовувати такі лаконічні матеріали - це зона комфорту. Бо що може бути звичніше і зрозуміліше, ніж ручка, якою усі пишуть з першого класу, та папір для документів, заяв, та інших офісних потреб, який ми тримали у руках сотні разів, не думаючи про ніяке мистецтво взагалі? Проте, якщо поглянути з іншої точки зору, тут же ж криється і необхідність вийти з цієї комфортної зони повсякденності. Бо побачити у буденних матеріалах можливість самовираження та нового, незвичного їх застосування — не найпростіше завдання.

Насправді використання таких лаконічних матеріалів має ще один сенс. Це своєрідний внесок проекту у боротьбу з консьюмеризмом, що є поширеною хворобою суспільства: речі втрачають власний сенс і стають символом — символом належності до тієї соціальної групи, членом якої хоче стати людина. Своїм існуванням проект підтверджує, що кількість куплених фарб не робить людину митцем, купа полотен у квартирі не означає талант, золота гуаш не обов'язкова для створення шедевру. Бездумне споживання, побудова власної ідентичності на речах, як символах приналежності до якоїсь соціальної групи, не має місця у цьому проекті. Лаконізм матеріалів дає змогу висловити власні рефлексії: якщо є вартісна ідея, то кулькова ручка не програє найдорожчим пензликам.

Дуалістичність проявляється і в часі, який можна асоціювати з виставкою

–14-літня неперервність її існування – протиставлена кліповості сотень малюнків, кожен з яких являє собою стоп-кадр вигаданої, існуючої в уяві автора реальності, і потребує практично миттєвості (в порівнянні з 14 роками) для втілення на папері.

Отож, відповідаючи на питання, задане на початку, про об'єднувальні критерії для безхитрисного рожевого п'ятака мультяшної героїні та старовинної статуї на фоні жіночих грудей – можемо сказати, що це контраст дитинності та зрілості, наївності та життєвого досвіду, дитячої асексуальності та теми +18, сучасної масової культури та надбань старовини – які, хоч і здаються протилежними за сенсом, не можуть існувати одне без одного.